מיר ווילען וויסען

פון וואס ארט אייך ווער.

מיט וואס זענען צוריקגעקומען די טאראנטער דעלעגאטן צו דער ציוניסטישער קאנווענשאן אין מאנטרעאל?

א שטימע פון ציון האל:

"מיט דער "טריין"!

* * *

פארוואס האט מר. ווייסנאל גראדע ארויסגעשטעלט מר. קרעמער'ן אפצוגעבען ביי דער קאנווענשאן דעם באריכט פון אנטאריא. ווייניג אנדערע דעלעגאטן זענען געווען?

* * *

וואס וועלען די ציוניסטען טאן מיט די 400,000 דאלאר נאוטס, וועלכע דער טרעזשורער, פיינבערג, האט זיי צוריקגעגעבן. וועלען זיי עס אוועקגעבען פאר'נאציאנאל פאנד?

* * *

ווען וועט שוין יאפאן אמאל דערקלערהען קריעג כינא?

* * *

— ווער ווערט אריינגערעכענט אין דער "לעבעדיגער סחורה" אין היגען סטענדער טעאטער?

* * *

ווי גרויס אין דער געהיילן יארד אויף דאפערען סטריט צוליעב וועלכען קאנטראלער מעקבריידד האט זיך נעדארפט דערקלערהען פאר אן אוהם ישראל?

* * *

פארוואס האט אלדערמאן גלעם ניט דערקלערהרט וואס האט ער געמיינט מיט'ן ווארט "בער גארדען"?

* * *

פון וואס לעבען די טאראנטער צדקה אנשטאלטען זייט די בשר כשר מחלוקה געהט אן אין שטאדט?

* * *

צי האט שוין דער ועד העיר א נייעם רב, און וואס טוען די אלטע?

איהם קאסט ביליגער

— היינטיגע צייטען קען מען זיך ניט פארגינען אפילו האבען א קינד: עס קאסט פופציג דאלאר דער דאקטער.

— מיך קאסט עס א העלפט.

— וואו קריגסטו די מציאה?

— גאר פשוט, מיין ווייב האט שטענדיג א צווילינג.

קינדער זענען איהר לעבען

פרוי עני: — אהן די ליבע קינדער לאד וואלט איך גאר ניט געקענט לעבען.

פרוי פעני: — א, אזוי ליעב האט איהר קינדערלאך? ווייפיעל האט איהר זאלען זיי געזונט און שטארק זיין?

פרוי עני: — איך — איך האב גארניט קיין קינדער, גאר מיין מאן איז א קינדער דאקטער.

עס איז געקומען א גרינער גוטער־איד פון פוילען, דעם בוטשערס יונגען שנור איז געגאנגען צו איהם מיט איהר איין־ יאהרינען סעמי'לען, דער רבי זאל זאגען, וואס סעמעלע וועט זיין ווען ער וועט אויסוואקסען: א גרויסער רב, צו א גרויסער סוחר?

דער רבי האט זיך באנוצט מיט דער געוועהנליכער מעטהאדע. וואס מען וועגדעט אן אין זיין היים, אין פוילען, צו לייזען אזא שווערען פראבלעם. נעמ־ליך, ער האט געליינט אויפ'ן טיש א אידישען ספר און א גוי'אישען דאלאר. אויב סעמילע וועט זיך כאפען צום ספר איז א סימן, אז ער וועט זיין א רב, און אויב ער וועט זיך כאפען צום דאלאר, איז א סימן אז ער וועט זיין א גרויסער סוחר.

נו האט אבער דער קליינער סעמילע געכאפט ביידע זאכען!

דער גרינער גוטער־איד איז נעבאך געבליבען צומישט. ער האט ניט געוואוסט, וואס פאר א מין כלי וועט דאס דער קליינער סעמי אויסוואקסען, אז ער כאפט זיך צו ביידע זאכען?!

זיין טאראנטער גבאי, שוין גראדע גאר ניט קיין גרינער, האט איהם גלייך באראהיגט: שמעקט זיך ניט, רבי, דאס ווייזט, אז סעמעלע וועט אויסוואקסען א גרויסער אמעריקאנער רב. וואס האלט טאקי פון יורה־דעה, אבער נאך מעהר פון דער מטבע!

* * *

א באריהמטער קאנאדער ריכטער האט די וואך ערקלערהט, אז ווען מענשען וואלטען זיך ניט געפוילט און בלויז א קליין ביסעל צייט נאכדענקען מיט זייער שכל, וואלט אזא גרויסע צאהל גט'ן ניט פארגעקומען.

יעס, און אזא גרויסע צאהל חתונות אויך ניט.

* * *

א קענעדער און אן אמעריקאנער האבען צוויישען זיך בערעדט. און ווערער איינער האט זיך באריהמט מיט דער אנטוויקלונג פון דער שנעלער אויטאמאביל פון דער קענעדער.

רופט זיך אן דער קענעדער:

"ביי אונז איז דא א שטאדט אשאווא, וואו עס ווערען צוזאמענגעשטעלט אויטאמאביליען. איז איינס אזייגער ביי־טאג זעהט איהר בלויז שטיקער־אייזען, און צוויי אזייגער, א שטונדע שפעטער שטעהט שוין א פארטיגע, צוזאמענגעשטעלטע קאר!"

"דאס איז גארנישט!" שרייט אויס דער אמעריקאנער. "ביי אונז איז דא א שטאדט דעטראיט, וואו מען מאכט קארס, איז איינס אזייגער בייטאג זעהט איהר בלויז שטיקער אייזען, און צוויי אזייגער, איז א שטונדע ארום, ליגט שוין א מאן אין האספיטאל, וואס איז איר־בערגעפאהרען געווארען פון דער קאר, וואס איז געמאכט געווארען פון די שטיקער אייזען!"

* * *

מאן: בעסי, דארלינג, דער לאקשען־פודינג, וואס דו האסט געמאכט שמעקט אזוי גוט, אז עס איז א מחיה! וואו האסטו גענומען דעם רעצעפט ווי אזוי צו מאכען איהם, פון דעם נייעם קאך־בוך, וואס דו האסט געקויפט?

יונגע ווייבעל: ניין, נאר פון דעם לעקטשור וועגען איינשטיינס רעלאטיוו טהעאריע, וואס איז געהאלטען געווארען אין פארבאנד־הויז אויף סיסעל סטריט. הארט הינטער מיר זיינען געזעסען צוויי עלטערע פרויען, און איינע האט דער אנדערער דערצעהלט, ווי אזוי זי מאכט א לאקשען־פודינג.

* * *

א גרויסער שטאאטסמאן אין ענגלאנד האט די וואך געזאגט, אז די הייג־טיגע מיידלאך זענען ניט מעהר ווי גע־פארבטע דאלס.

יעס, אבער זיי שרייען ניט "מאמא" ווען מען קוועטשט זיי.

* * *

"האסטו גענעבען די פעני צו דער מאנקי, מיין טייערע?"

"יעס, מאמא."

"און וואס האט די מאנקי געטאן דערמיט?"

"זי האט עס אוועקגעגעבען צו איהר פאפא, וואס שפיעלט דעם ארגאן."

* * *

נעקסט דאר פון מיר וואוינט א יונגע קאפעל. ווי געוועהנליך ביי א יונגע פאריל, איז ווי מען צוואווערטעלט זיך ווערט מען ברוגז.

זאג איך צו איהר:

"פעני, דארלינג, רעדסט שוין ווייטער ניט מיט דיין איזידאר'ן, שוין ווייערער ברוגז?"

"אה יעס, מיסטער בערעל! מיר האבען נעכטען אוועגט געהאט א שרעק־ליכען קריעג. איך האב געזאגט, אז איך ליעב איהם מעהרער, און ער, — אז ער ליעבט מיר מעהרער!

* * *

שוה סיילסמאן: וואס פאר א סייז שיך טראגט איהר, ליידי?"

ליידי: מיין סייז איז 4, נאר צו־ליעב באקוועמליכקייט ניט מיר 5.

סיילסמאן: יעס, און 6 וועט אייך ריכטיג פיטען.

* * *

"ביסטו געווען אויף אונזער ליטעראַ־רישען אוועגט?"

"יעס. דער לעצטער פארט איז גע־ווען דער בעסטער."

"וואס מיינסטו?"

"איך מיין, ווען אלע האבען זיך אויפגעהויבען און געגאנגען אהיים."

* * *

א ליטעראטור־קריטיקער שרייבט, אז עס איז דא א געוויסער ארטיקעל, וואס די יעניגע וואס באזיצען פעעטישע גע־פיהלען קענען איהם ניט שרייבען.

איך ווייס וועלכער ארטיקעל עס איז, — א טשעק!

* * *

חשוב'ער ליז: —

זייט אזוי גוט און זאגט מיר, וואס איך זאל טאן מיט די פלאם פייערדיגע טענות פון דער קהלה און ווער העיר, וועל־כע איך האב געלעזען פיער וואכען אין "זשורנאל"?

חיים קאאהלעוויטש.

רב חיים! עס איז א מילדער ווינטער, ווארימט זיך אן אויב איהר קענט. אהער לאזט עס אויף זומער. די מחלוקה איז נאך ניט געענדיגט.

* * *

נעהיימע דיפלאמאטיע איז ווי געהייי־מע ליבע, סוף־כל־סוף מוז מען אריינפא־לען.

* * *

עפעס איז ניט אין אר־דנונג איז טא־ראנטא. מען מוז מאכען אן אונטערזוכונג פארוואס שטארט און פראווינץ, פארטרע־טער האבען זיך אנטזאגט צו נעהמען כא־באר. — ס'איז א סקאנדאל.

* * *

די טאראנטער תלמוד תורה לעה־רער שטודירען די חכמה היפנאטיזם, אום דערמיט צו באקומען שכל לימוד.

אומזיסט אייער טרחה, אידען; ביי אייערע בעלי בתים זענען לייזיגע קעשע־נעס.

א שוואכער זכרון

— פארוואס האט איהר עפעס אויפ־געהערט נעהן מיט מאקס'ן?

— צוליעב זיין שוואכען זכרון.

— ער האט פארגעסען, אז ער האט צוגעזאגט מיט מיר חתונה האבען און נעהט מיט א צווייטער.

אזוי זאגט דער ליז

פון ליז הגדול

דער פרינץ אף ווילס האט דער־קלערט, אז "דעפרעסיע" איז "אויבר־טיש" און קיין גוטער פאטריאטישער בריטישער טאר עס אין האנט ניט נעה־מען.

טייערער פרינץ, דער ליז האט עס נאך פאר אייך געזאגט, אבער עס העלפט ניט...

* * *

מאקס קליוווער, דער געוועזע־נער טרעזשורער פון דער קהלה; דער געוועזענער פרעזידענט פון "אידישען זשורנאל"; דער געוועזע־נער טרעזשורער פון דער דזשארדזשטאון פארם סקול. א. א. וו., האט געזאגט דער "סטאר", אז אאנטרא־לער מעקבריידד איז אן אוהב ישראל.

א סך געוועזענע האבען עס נאך פאר איהם געזאגט, אבער וואס קומט ארויס פון זאגען?

* * *

אלטע באגריפען זענען ווי אלטע קליידער, פאר־ריכטען זיי העלפט ניט, מען מוז מאכען נייע.

* * *

חשוב'ער ליז: —

זייט אזוי גוט און זאגט מיר, וואס איך זאל טאן מיט די פלאם פייערדיגע טענות פון דער קהלה און ווער העיר, וועל־כע איך האב געלעזען פיער וואכען אין "זשורנאל"?

חיים קאאהלעוויטש.

רב חיים! עס איז א מילדער ווינטער, ווארימט זיך אן אויב איהר קענט. אהער לאזט עס אויף זומער. די מחלוקה איז נאך ניט געענדיגט.

* * *

נעהיימע דיפלאמאטיע איז ווי געהיי־מע ליבע, סוף־כל־סוף מוז מען אריינפא־לען.

* * *

עפעס איז ניט אין אר־דנונג איז טא־ראנטא. מען מוז מאכען אן אונטערזוכונג פארוואס שטארט און פראווינץ, פארטרע־טער האבען זיך אנטזאגט צו נעהמען כא־באר. — ס'איז א סקאנדאל.

* * *

די טאראנטער תלמוד תורה לעה־רער שטודירען די חכמה היפנאטיזם, אום דערמיט צו באקומען שכל לימוד.

אומזיסט אייער טרחה, אידען; ביי אייערע בעלי בתים זענען לייזיגע קעשע־נעס.

א שוואכער זכרון

— פארוואס האט איהר עפעס אויפ־געהערט נעהן מיט מאקס'ן?

— צוליעב זיין שוואכען זכרון.

— ער האט פארגעסען, אז ער האט צוגעזאגט מיט מיר חתונה האבען און נעהט מיט א צווייטער.

שפאסען און פאסירונגען

— פון — יהושע זינגער

פון אלץ צוביסלאך

ער האט זיך פארשפעטיגט

דער מאן צום ווייב: — הער נאר, ביילע, איך וויל פון דיר נאר איין זאך: אז עס וועט קומען א טאג און דו וועסט ליעב קריגען אן אנדערען, וויל איך בלויז דאס, אז איידער דו וועסט מיך אפנארען, זאלסטו עס מיר פריהער זאגען.

דאס ווייב: — נו, נאנץ גוט, אבער אויב אזוי, פארוואס האסטו עס מיר באַ־צייטענס ניט געזאגט?

ארויסגעווארפען דאס געלט

אן אלטער רייכער מאן, וואס איז פארהייראט מיט א יונגער אקטריסע, זאגט איינמאל צו איהר:

— איך בין היינט געווען ביי א קאר־טען־ווארפער און איהם געגעבען 5 דאלאר ער האט מיר געזאגט, אז דו ליבסט מיך נישט.

— דו נאר! אידיאט, אויסברייגנער! איך וואלט דיר דאס זעלבע געזאגט אומ־זיסט.

דער קריזיס איז שולדיג

— דו האסט געהערט, וואס מען רעדט וועגען היגען נביר מר. עקס? ער ליגט שוין גוט אין דער ערד, דער קריזיס האט איהם שוין גוט באגראבען.

— אזוי גאר, אזוי שלעכט איז שוין מיט איהם?

— דו קלעהרסט נאך! ער האט שוין געמוזט רעדוצירען אלע זיינע געליעבטע און פארנעהמט זיך שוין איצט בלויז מיט זיין אויגען ווייב, נעבאך...

מיט זיי איז ער זיכער

— וואס איז שייך אידישקייט בין איך מיט מיינע אייניקלאך זיכער, אבער ניט מיט מיינע קינדער.

— אסור אויב איך הויב דיר אן צו פארשטעהן.

— נאנץ פשוט, מיט מיינע אייניקלאך בין איך זיכער אז זיי זענען גוים, אבער מיט מיינע קינדער ווייס איך ניט וואו איך האלט אין דער וועלט.

זיין טעות נעבאך

ה' נאלדבערג געהרט זיך אום פון אפיס אהיים. דאס ווייב באגעגענט איהם מיט א פרעטענזיע.

— וואס האסטו דאס אנגעארבייט היינט?! דאס שטוב־מיידעל האט זיך אפגעזאגט פון דער שטעלע, אזוי שטארק ריכטיג פיטען.

* * *

"ביסטו געווען אויף אונזער ליטעראַ־רישען אוועגט?"

"יעס. דער לעצטער פארט איז גע־ווען דער בעסטער."

"וואס מיינסטו?"

"איך מיין, ווען אלע האבען זיך אויפגעהויבען און געגאנגען אהיים."

* * *

א ליטעראטור־קריטיקער שרייבט, אז עס איז דא א געוויסער ארטיקעל, וואס די יעניגע וואס באזיצען פעעטישע גע־פיהלען קענען איהם ניט שרייבען.

איך ווייס וועלכער ארטיקעל עס איז, — א טשעק!

* * *

פון די בריעף אין רעדאקציע.

מר. ב. בן־דוד שרייבט:

"חשוב'ער רעדאקטאר: —

איך בין א לעהרער אין א אידישער שולע, און מיר האבען געהאט צווישען זיך א "דיסקוסיע" וועגען דעם ווי אזוי מען פארטייטשט דעם ענגלישען ווארט "האם־סיק" אין אידיש.

וואס זאגט איהר?"

* * *

וועל, עס איז זעהר שווער צו "עקס־פליינען".

"האם־סיק" מיינט אזא מין געפיה־לאכץ, וואס א יונגער באלעבעסעלע, ערשט א פאר וואכען נאך דער חתונה, פיהלט, ווען ער קען ניט קומען אהיים. און א מאן פון די מענער פון א גאנץ יאהר, א יאהר פופצעהן נאך זיין חתונה, פיהלט, ווען ער קען נעבאך ניט — אוועק פון דער היים.

* * *

מר. טשארלי פלאם (אדער פלעם, דער נאמען איז ניט דייטליך קלאהר) שרייבט:

"האכנעשענער הער רעדאקטאר: —

איך בין א באי פון צוואנציג יאהר, איך האב היינטיגען זונטאג אויף אקאני צערט געטאנצט מיט א מיידעל, האט זי מיר געזאגט, אז איך וועל קיינמאל ניט קענען זיין קיין גוטער טענצער, צו־ליעב צוויי זאכען. איך האב זיך גע־שעהמט איהר פרעגען. קענט איהר מיר זאגען וועלכע צוויי זאכען זענען דאס?"

זיכער קענען מיר אייך זאגען! די צוויי זאכען זיינען — צוויי פיס!

פון אלץ צוביסלאך

ער האט זיך פארשפעטיגט

דער מאן צום ווייב: — הער נאר, ביילע, איך וויל פון דיר נאר איין זאך: אז עס וועט קומען א טאג און דו וועסט ליעב קריגען אן אנדערען, וויל איך בלויז דאס, אז איידער דו וועסט מיך אפנארען, זאלסטו עס מיר פריהער זאגען.

דאס ווייב: — נו, נאנץ גוט, אבער אויב אזוי, פארוואס האסטו עס מיר באַ־צייטענס ניט געזאגט?

ארויסגעווארפען דאס געלט

אן אלטער רייכער מאן, וואס איז פארהייראט מיט א יונגער אקטריסע, זאגט איינמאל צו איהר:

— איך בין היינט געווען ביי א קאר־טען־ווארפער און איהם געגעבען 5 דאלאר ער האט מיר געזאגט, אז דו ליבסט מיך נישט.

— דו נאר! אידיאט, אויסברייגנער! איך וואלט דיר דאס זעלבע געזאגט אומ־זיסט.

דער קריזיס איז שולדיג

— דו האסט געהערט, וואס מען רעדט וועגען היגען נביר מר. עקס? ער ליגט שוין גוט אין דער ערד, דער קריזיס האט איהם שוין גוט באגראבען.

— אזוי גאר, אזוי שלעכט איז שוין מיט איהם?

— דו קלעהרסט נאך! ער האט שוין געמוזט רעדוצירען אלע זיינע געליעבטע און פארנעהמט זיך שוין איצט בלויז מיט זיין אויגען ווייב, נעבאך...

מיט זיי איז ער זיכער

— וואס איז שייך אידישקייט בין איך מיט מיינע אייניקלאך זיכער, אבער ניט מיט מיינע קינדער.

— אסור אויב איך הויב דיר אן צו פארשטעהן.

— נאנץ פשוט, מיט מיינע אייניקלאך בין איך זיכער אז זיי זענען גוים, אבער מיט מיינע קינדער ווייס איך ניט וואו איך האלט אין דער וועלט.

זיין טעות נעבאך

ה' נאלדבערג געהרט זיך אום פון אפיס אהיים. דאס ווייב באגעגענט איהם מיט א פרעטענזיע.

— וואס האסטו דאס אנגעארבייט היינט?! דאס שטוב־מיידעל האט זיך אפגעזאגט פון דער שטעלע, אזוי שטארק ריכטיג פיטען.

* * *

נעקסט דאר פון מיר וואוינט א יונגע קאפעל. ווי געוועהנליך ביי א יונגע פאריל, איז ווי מען צוואווערטעלט זיך ווערט מען ברוגז.

זאג איך צו איהר:

"פעני, דארלינג, רעדסט שוין ווייטער ניט מיט דיין איזידאר'ן, שוין ווייערער ברוגז?"

"אה יעס, מיסטער בערעל! מיר האבען נעכטען אוועגט געהאט א שרעק־ליכען קריעג. איך האב געזאגט, אז איך ליעב איהם מעהרער, און ער, — אז ער ליעבט מיר מעהרער!

* * *

שוה סיילסמאן: וואס פאר א סייז שיך טראגט איהר, ליידי?"

ליידי: מיין סייז איז 4, נאר צו־ליעב באקוועמליכקייט ניט מיר 5.

סיילסמאן: יעס, און 6 וועט אייך ריכטיג פיטען.

* * *

"ביסטו געווען אויף אונזער ליטעראַ־רישען אוועגט?"

"יעס. דער לעצטער פארט איז גע־ווען דער בעסטער."

"וואס מיינסטו?"

"איך מיין, ווען אלע האבען זיך אויפגעהויבען און געגאנגען אהיים."

* * *

א ליטעראטור־קריטיקער שרייבט, אז עס איז דא א געוויסער ארטיקעל, וואס די יעניגע וואס באזיצען פעעטישע גע־פיהלען קענען איהם ניט שרייבען.

איך ווייס וועלכער ארטיקעל עס איז, — א טשעק!

* * *

חשוב'ער ליז: —

זייט אזוי גוט און זאגט מיר, וואס איך זאל טאן מיט די פלאם פייערדיגע טענות פון דער קהלה און ווער העיר, וועל־כע איך האב געלעזען פיער וואכען אין "זשורנאל"?

חיים קאאהלעוויטש.

רב חיים! עס איז א מילדער ווינטער, ווארימט זיך אן אויב איהר קענט. אהער לאזט עס אויף זומער. די מחלוקה איז נאך ניט געענדיגט.

* * *

נעהיימע דיפלאמאטיע איז ווי געהיי־מע ליבע, סוף־כל־סוף מוז מען אריינפא־לען.

* * *

עפעס איז ניט אין אר־דנונג איז טא־ראנטא. מען מוז מאכען אן אונטערזוכונג פארוואס שטארט און פראווינץ, פארטרע־טער האבען זיך אנטזאגט צו נעהמען כא־באר. — ס'איז א סקאנדאל.

* * *

די טאראנטער תלמוד תורה לעה־רער שטודירען די חכמה היפנאטיזם, אום דערמיט צו באקומען שכל לימוד.

אומזיסט אייער טרחה, אידען; ביי אייערע בעלי בתים זענען לייזיגע קעשע־נעס.

א שוואכער זכרון

— פארוואס האט איהר עפעס אויפ־געהערט נעהן מיט מאקס'ן?

— צוליעב זיין שוואכען זכרון.

— ער האט פארגעסען, אז ער האט צוגעזאגט מיט מיר חתונה האבען און נעהט מיט א צווייטער.

מיר ווילען וויסען

פון וואס ארט אייך ווער.

מיט וואס זענען צוריקגעקומען די טאראנטער דעלעגאטן צו דער ציוניסטי־שער קאנווענשאן אין מאנטרעאל?

א שטימע פון ציון האל:

"מיט דער "טריין"!

* * *

פארוואס האט מר. ווייסנאל גראדע ארויסגעשטעלט מר. קרעמער'ן אפצוגעבען ביי דער קאנווענשאן דעם באריכט פון אנטאריא. ווייניג אנדערע דעלעגאטן זענען געווען?

* * *

וואס וועלען די ציוניסטען טאן מיט די 400,000 דאלאר נאוטס, וועלכע דער טרעזשורער, פיינבערג, האט זיי צוריקגע־געבען. וועלען זיי עס אוועקגעבען פאר'נאציאנאל פאנד?

* * *

ווען וועט שוין יאפאן אמאל דער־קלעהרען קריעג כינא?

* * *

— ווער ווערט אריינגערעכענט אין דער "לעבעדיגער סחורה" אין היגען סטענ־דערד טעאטער?

* * *

ווי גרויס אין דער געהיילן יארד אויף דאפערען סטריט צוליעב וועלכען קאנטרא־לער מעקבריידד האט זיך נעדארפט דער־קלעהרען פאר אן אוהם ישראל?

* * *

פארוואס האט אלדערמאן גלעם ניט דערקלערהרט וואס האט ער געמיינט מיט'ן ווארט "בער גארדען"?

* * *

פון וואס לעבען די טאראנטער צדקה אנשטאלטען זייט די בשר כשר מחלוקה געהט אן אין שטאדט?

* * *

צי האט שוין דער ועד העיר א נייעם רב, און וואס טוען די אלטע?

איהם קאסט ביליגער

— היינטיגע צייטען קען מען זיך ניט פארגינען אפילו האבען א קינד: עס קאסט פופציג דאלאר דער דאקטער.

— מיך קאסט עס א העלפט.

— וואו קריגסטו די מציאה?

— גאר פשוט, מיין ווייב האט שטענדיג א צווילינג.

קינדער זענען איהר לעבען

פרוי עני: — אהן די ליבע קינדער־לאד וואלט איך גאר ניט געקענט לעבען.

פרוי פעני: — א, אזוי ליעב האט איהר קינדערלאך? ווייפיעל האט איהר זאלען זיי געזונט און שטארק זיין?

פרוי עני: — איך — איך האב גארניט קיין קינדער, גאר מיין מאן איז א קינדער דאקטער.

א בתולה מיט א כתב

(פעליעטאן)

פון שלמן טאלנער

איהר האט דאך געוויס געהערט די מעשה מיט יענער בתולה וועלכע האט זיך ארומגעטראגען מיט א כתב פון א רב אז זי איז א כשר'ע ערליכע בתולה, און יעדעס מאל ווען מען האט גערעדט וועגען ערהליכקייט, און ווען מען האט זי עפעס געפרעגט האט זי ארויסגעגאפט דעם כתב פון רב און אויסגעשריהען:

"איהר זעהט! דער רב אליין זאגט אז איך בין א כשר'ע ערליכע מיידעל!!"

איך האב זיך דערמאהנט אין דער נעשיכטע ווען איך האב געזעהן אין א היגער ניט אידישער צייטונג דעם פאל־גענדען כתב:

"איך דער געוועזענער דיין און ראש הישיבה, החכם המופלג הרב קנעפעל שבקנעפעל, וועלכער שטאמט פון דער נזע קנעפלאך, זאג בכל עם ועדה און דזשאהן ברב דזשאהן המכונה טשרטע־באקא איז אן אוהב ישראל, אז ער דער־זעהט א אידען פאלט ער כורעים און שרייט אויס דריי מאל:

"איך קוש דעם שטויב פון דיינע כשר'ע פיסעלאך הו בן אברהם, יצחק, יעקב, שרה, רבקה, רחל ולאה."

איך האב בכלל גרויס דרך ארץ פאר א כתב, איך אז איך דערזעה א כתב פון א גרויסען מענשען באקום איך אייך גלייך עהרן־פורכט.

עס איז ביי מיר אן אנגענומענער כלל. אויב א מענש איז זיך משתדל צו באקומען א כתב אויף זיין ערליכקייט איז א סימן אז אויב ער איז ניט עהרליך וויל ער זיין עהרליך און עס קומט איהם דער שכר פאר'ן וועלען אליין.

קען איך א גוי, וועלכער אין אן אנ־טוסעמיט שבאנטיסעמיט, א אידען וואלט ער דערטרונקען אין א לעפעל וואסער, ער האט אפילו פיינט דעם אנבליק פון א אידען; ער איז אבער צום אומבליק א פאליטישען דארף אנקומען צו אידי־שע שטימען, און כידוע איז אויף א שטי־מע אין צייט פון וואהלען ניט אנגעשריי־בען וועגען עס האט געשטימט און זי צעהלט זיך פונקט ווי א ניט אידישע. א שטימע איז לחבדיל ווי א דאלאר ביל, ווער עס זאל עס אין האנד ניט האלטען א איד, א נעגער, א קריסט, א כינעזער און אפילו א האטענטאט איז עס א דאלאר, הונדערט סענט.

וואס זשע טוט אזא פאליטישען (קיין פאליטישען איז דאך קיין נאר ניט) געפינט ער א מה יפות'ניק, א אידעל וועלכער איז ניט נאר גרייט צו פארקויי־פען זיין טאטע מאמע, נאר וועט אויך פארקויפען זיין גאנצע רעליגיע מיט'ן גאנצען אידישען פאלק, ווער רעדט שוין וועגען זיינע אידעאלען אדער פרינציפען (אזעלכער איז אלעמאל פרינציפלאז). אזא אידעל וועט אייך פארקויפען זיין גאנצען ליבעראליזם, קאנסערוואטיזם און יעדער אנדער איזם פאר עטליכע לעי אדער שקלים. וואס איינענטליך שפיעלט ביי אזעלכע חברה א ראלע דער גוטער אידי־שער נאמען אדער אידישער כבוד.

ארט עס מיך ניט זאל זיי עס וואויל באקומען, סיי דער בתולה דעם כתב און סיי דעם "רב" וועלכער ניט אזא כתב, ווייל דעם אמת זאגענדיג מיט אזא כתב קען מען קיינעם ניט אפנארען, ווייל דער גאנצע וועלט ווייסט, אז אויב א בתולה דארף האבען א כתב אז זי איז א כשר'ע בתולה, איז וועה און ווינד צו איהר בתולה'שאפט. מען קען דערמיט אפילו א דארפישען נאאיווען בחור ניט אפנארען...

איהר האט דאך געוויס געהערט די מעשה מיט יענער בתולה וועלכע האט זיך ארומגעטראגען מיט א כתב פון א רב אז זי איז א כשר'ע ערליכע בתולה, און יעדעס מאל ווען מען האט גערעדט וועגען ערהליכקייט, און ווען מען האט זי עפעס געפרעגט האט זי ארויסגעגאפט דעם כתב פון רב און אויסגעשריהען:

"איהר זעהט! דער רב אליין זאגט אז איך בין א כשר'ע ערליכע מיידעל!!"

איך האב זיך דערמאהנט אין דער נעשיכטע ווען איך האב געזעהן אין א היגער ניט אידישער צייטונג דעם פאל־גענדען כתב:

"איך דער געוועזענער דיין און ראש הישיבה, החכם המופלג הרב קנעפעל שבקנעפעל, וועלכער שטאמט פון דער נזע קנעפלאך, זאג בכל עם ועדה און דזשאהן ברב דזשאהן המכונה טשרטע־באקא איז אן אוהב ישראל, אז ער דער־זעהט א אידען פאלט ער כורעים און שרייט אויס דריי מאל:

"איך קוש דעם שטויב פון דיינע כשר'ע פיסעלאך הו בן אברהם, יצחק, יעקב, שרה, רבקה, רחל ולאה."

איך האב בכלל גרויס דרך ארץ פאר א כתב, איך אז איך דערזעה א כתב פון א גרויסען מענשען באקום איך אייך גלייך עהרן־פורכט.

עס איז ביי מיר אן אנגענומענער כלל. אויב א מענש איז זיך משתדל צו באקומען א כתב אויף זיין עהרליכקייט איז א סימן אז אויב ער איז ניט עהרליך וויל ער זיין עהרליך און עס קומט איהם

5 טעג פון ניו־יארק
קיין אייראָפּאַ
דורך שערבורג — 6 טעג דורך ברעמען
די שנעלסטע
סטימערס אין דער וועלט
BREMEN ~ EUROPA
אויך רעגעלמעסיגע וועכענטליכע אפרייזונגען מיט גוט־באקאנטע לאדר קעבין לייגערס.
שטרענגע כשר'ע קיך.
פאר אינפארמאציע ווענדט זיך שום לאקאל אגענט אדער
NORTH GERMAN LLOYD
1178 PHILLIPS PLACE. MONTREAL, QUE.

ווען אייער מאגען איז איינגעשפארט
באגעהט זיך מיט איהם ווי א מאמע מיט אן איינגעשפאר־טע קינד. באשטראפט איהם ניט מיט שווערע אפפיהר־מיטלען וואס טוען נאר וועה, אבער מאכען איהם ניט בעסער. גיט איהם א נאשווארג, א שטיקעל
עקס־לאַקס
(אין ענגליש EX-LAX)
דער קענדי מאגען־רייניגער
און זיין עקשנות וועט באלד פארשווינדען.
מיליאנען מענשען געברויכען עקס־לאקס און רעקאמענ־דירען עס צו זייערע פריינד. עס איז געשמאק צו נעהמען און ווירקט אויף א נאטירליכען שטייגער.
עקס־לאקס קומט אין 2 פארמען: „טשאקאלאד" און „פיג פלייווער" (פיינען).